

J.V. Foix, Manent i les noies “francament arrambadisses”

IGNASI ARAGAY | ACTUALITZADA EL 28/11/2015 00:00

Costa poc d'imaginar-se en Foix com un senyor que parlava en vers. Suposo que és una imatge tan falsa com inevitable, sobretot després de llegir les cartes que del 1952 al 1985 es va escriure amb Albert Manent. Delicioses: per les tafaneries, la llengua, el to. Les publica ara Quaderns Crema, a cura de Margarida Trias, gràcies a la Fundació Foix. N'hi ha 61, la majoria escrites per Focius des del Port de la Selva, on passava els estius. I inclouen dos poemes inèdits.

“El Port és un lligall de fembres escollades / amb vesta evanescent; passegen a collades / al llarg de Port de Reig: parlen saxó i francès / i, si t'hi fixes bé, un català marès. / N'hi ha de nas camús, i les demés, fenici / com si el mar s'exhaurís, i essent migdia tard, / negrudes i tibants renovent el seu fard, / repassen el carmí i al so d'una gramola / fan lluir aperitiu amb sucs de coca-cola. / Tornen al seu catau, es lleven la babutxa / i entre ais! i esglais subtils s'ajupen a la dutxa. / Dinen d'un dinar auster amb peix frescal i vi / i -al jaç!-, de quatre a set, assagen de dormir”.

Fantàstic. Això passava i així ho contava Foix el 1955. Manent li responia que veia, en aquell enfilall poètic, “el líric, el satíric i l'observador”. El 1959 Foix tira de prosa: “Ja saps com me venç la fatiga quan assajo la relaxació. Em banyo, ja ho crec; però ni brego ni ballo i, si surto, al tard, amb madame

Camette, és per a parlar del darrer romanç policiesc de la col·lecció Gallimard. I si plou, com ahir vespre, entrem al Cafè de la Pelosa, que han estrenat gots nous amb figures rupestres, on bevem cerveses sabuloses i mengem salaons novells. De nit, el jovent gambironeja per les terrasses dels cafès i fa veure que balla amb noies empantalonades i francament arrambadisses. Però només es gronxen, i fan que sí amb els ulls".

La relació Foix-Manent es remunta al 1950, quan el poeta Marià Manent, pare de l'Albert, du el fill de 20 anys a casa del pastisser de Sarrià, on a poc a poc s'integra en la penya literària dominical. Aviat Foix li demana que no el tracti de vostè sinó de vós. Malgrat la diferència d'edat (37 anys), traven amistat. En ocasió d'una malaltia pulmonar de Manent, Foix se l'endú una setmana a Prades, a respirar aires saludables. Amb els anys, el va convidar sovint al Port de la Selva. Arran d'un reny de Manent a Foix (1965) pel seu "rebutisme còsmic", la relació es devia refredar, perquè les cartes s'espaien, però al cap d'un temps torna a agafar embranzida.

La correspondència és plena de perles. Foix es proclama, orgullós, "poeta minoritari". Un dia etziba una coça a en Fages de Climent per una auca "vulgar, plebea i sifilítica". Quan Manent li esmenta els encontres poètics de Segòvia entre catalans i espanyols ("Si un cas no podran dir que no hem intentat la concòrdia el dia que es torrin castanyes"), Foix es despatxa a gust: "No sé on cau Segòvia. I si es torren castanyes, que siguin dures i calentes a l'hora de tastar-les". No deixa mai d'elogiar Carner i Riba, i en canvi es refereix als poemes "tendres i pietosos" de Clementina Arderiu. I tampoc deixa de ser exigent amb el país -"Gràcies als estrangers tinc amb qui parlar. Puix que la gent nostra viu d'esma i tots se n'adonen"- i alhora compromès -"Posa't bo aviat [Albert]. Per tu mateix i per la santa Causa. Ens calen combatents forts i decidits".